
Sesijas dokuments

B9-0202/2022

5.4.2022

REZOLŪCIJAS PRIEKŠLIKUMS

iesniegts, noslēdzot debates par Komisijas priekšsēdētāja vietnieka / Savienības Augstā pārstāvja ārlietās un drošības politikas jautājumos paziņojumu,

saskaņā ar Reglamenta 132. panta 2. punktu

par situāciju Afganistānā, jo īpaši sieviešu tiesību jomā
(2022/2571(RSP))

Tineke Strik, Mounir Satouri, Hannah Neumann, Ernest Urtasun, Erik Marquardt, Eleonora Evi, Alviina Alametsä, Saskia Bricmont, Ignazio Corrao, Monika Vana, Grace O'Sullivan, Tilly Metz, Alice Kuhnke, Pierrette Herzberger-Fofana

Verts/ALE grupas vārdā

Eiropas Parlamenta rezolūcija par situāciju Afganistānā, jo īpaši sieviešu tiesību jomā (2022/2571(RSP))

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā iepriekšējās rezolūcijas par Afganistānu, tostarp 2021. gada 16. septembra rezolūciju¹,
  - ņemot vērā 2021. gada 19. maija rezolūciju par cilvēktiesību aizsardzību un ES ārējās migrācijas politiku²,
  - ņemot vērā Padomes 2021. gada 15. septembra secinājumus par Afganistānu, kuros izklāstīti pieci kritēriji ES sadarbībai ar talibu vadītajām *de facto* iestādēm,
  - ņemot vērā Savienības Augstā pārstāvja ārlietās un drošības politikas jautājumos paziņojumus par Afganistānu, tostarp 2021. gada 28. marta paziņojumu, aicinot nekavējoties atsākt meiteņu vidusskolu atvēršanu,
  - ņemot vērā Apvienoto Nāciju Organizācijas Drošības padomes rezolūcijas par Afganistānu, tostarp Rezolūciju Nr. 2593(2021),
  - ņemot vērā Vispārējo cilvēktiesību deklarāciju,
  - ņemot vērā Starptautisko paktu par pilsoniskajām un politiskajām tiesībām,
  - ņemot vērā 1979. gada Konvenciju par jebkādas sieviešu diskriminācijas izskaušanu,
  - ņemot vērā ANO Cilvēktiesību padomes rezolūcijas par Afganistānu,
  - ņemot vērā ANO Augstā komisāra cilvēktiesību jautājumos 2022. gada 4. marta ziņojumu par cilvēktiesību stāvokli Afganistānā,
  - ņemot vērā 1951. gada ANO Bēgļu konvenciju,
  - ņemot vērā ANO Globālo paktu par bēgļiem,
  - ņemot vērā ES tematiskās pamatnostādnes par cilvēktiesību aizstāvjiem, par bērnu tiesību veicināšanu un aizsardzību, par vardarbību pret sievietēm un meitenēm un par visu veidu pret viņām vērstas diskriminācijas apkarošanu,
  - ņemot vērā Reglamenta 132. panta 2. punktu,
- A. tā kā talibi pārņēma kontroli Afganistānā pēc ātra militārā uzbrukuma 2021. gada augusta beigās, kas paātrināja starptautisko militāro spēku izvēšanu no valsts, kā arī vairāk nekā 125 000 personu evakuāciju un lielākās daļas starptautisko dalībnieku

---

¹ OV C 117, 11.3.2022., 133. lpp.

² OV C 15, 12.1.2022., 70. lpp.

aiziešanu no valsts;

- B. tā kā talibu pagaidu valdībā un galvenajos administratīvajos amatos valsts un provinču līmenī ir iecelti vīrieši un pārsvarā puštuni, un tāpēc nav nodrošināta dzimumu un Afganistānas dažādo etnisko, reliģisko, politisko un ģeogrāfisko grupu pārstāvība; tā kā sievietes ir izslēgtas no talibu pārvaldes;
- C. tā kā saskaņā ar ANO datiem kopš varu valstī ir pārņēmuši talibi civiliedzīvotāju upuru skaits ir ievērojami samazinājies, taču civiliedzīvotāju aizsardzība joprojām rada bažas, jo īpaši saistībā ar organizācijas "Irākas un Levantes Islāma valsts" pastāvīgi rīkotajiem teroristu uzbrukumiem Horasānas provincē un pēc kara palikušajām sprāgstvielām;
- D. tā kā sociāli ekonomiskā situācija, kas bija nestabila jau pirms varu valstī pārņēma talibi, ir dramatiski pasliktinājusies *de facto* pārvaldes laikā, kā arī Covid-19 pandēmijas, stipra sausuma un bargas ziemas dēļ, un to vēl vairāk pasliktina starptautiskās sankcijas pret "Taliban" kustību un starptautiskās sabiedrības īstenotās palīdzības, kas nav humanitārā palīdzība, pārtraukšana šai valstij;
- E. tā kā ASV lēmums iesaldēt Afganistānas Centrālās bankas ārvalstu valūtas rezerves ir bloķējis valsts piekļuvi starptautiskajai finanšu sistēmai, tādējādi izraisot plašu likviditātes krīzi; tā kā šie pasākumi un iepriekš spēkā esošo ANO Drošības padomes sankciju saglabāšana pret "Taliban" vadību faktiski ir būtiski mazinājuši likumīgas darbījumbārbības un humānās palīdzības darbību iespējas valstī, kā arī iespēju afgāņiem saņemt ienākumus un piekļūt saviem uzkrājumiem;
- F. tā kā paredzams, ka kviešu cenu pieaugums pasaulē Krievijas kara Ukrainā dēļ smagi ietekmēs Afganistānu, kas lielā mērā ir atkarīga no kviešu importa;
- G. tā kā, neraugoties uz starptautiskās sabiedrības īstenotām plaša mēroga militārās evakuācijas operācijām, daudzi afgāņi, kas ir bijušie ES misiju, projektu un dalībvalstu vēstniecību darbinieki, kā arī vairāki simti cilvēktiesību aizstāvju, drošības darbinieku un viņu tuvinieku palika valstī pēc tam, kad rietumvalstis to atstāja;
- H. tā kā vairāk nekā pusei Afganistānas iedzīvotāju akūti trūkst pārtikas; tā kā patlaban aptuveni 24,4 miljoniem afgāņu ir vajadzīga humānā palīdzība un 97 % iedzīvotāju šogad var nonākt nabadzībā;
- I. tā kā humānā krīze nesamērīgi ietekmē sievietes un meitenes, jo īpaši attiecībā uz piekļuvi pārtikai, mājokļiem, veselības aprūpei un izglītībai; tā kā *UNICEF* ir novērojusi bērnu darba, bērnu laulību un bērnu pārdošanas gadījumu pieaugumu ekonomikas krīzes dēļ, kas nesamērīgi skar meitenes;
- J. tā kā humānās palīdzības pieejamības problēmas kopš 2020. gada ir gandrīz divkārtšojušās, galvenokārt tāpēc, ka pasliktinās drošības vide, tiek pieprasītas nodevas un *de facto* iestādes iejaucas humānās palīdzības plānošanā;
- K. tā kā 5,6 miljoni afgāņu patlaban ir pārvietoti uz kaimiņvalstīm; tā kā jo īpaši Irāna un Pakistāna uzņem lielu daļu afgāņu bēgļu, kuru kopējais skaits ir 2,2 miljoni;
- L. tā kā afgāņiem, tostarp cilvēktiesību aizstāvjiem, kuri ir pārcēlušies uz trešām valstīm,

steidzami vajadzīga pajumte, pakalpojumi un nodrošinājums pret piespiedu atgriešanos;

- M. tā kā katru dienu tiek ziņots par cilvēktiesību pārkāpumiem, tostarp arestu, aizturēšanu, nolaupīšanu, spīdzināšanu, draudiem, izspiešanu, slepkavībām un uzbrukumiem cilvēktiesību aizstāvjiem un viņu ģimenes locekļiem; tā kā joprojām pilnībā trūkst atbildības par šādiem pārkāpumiem; tā kā tas īpaši ietekmē sievietes cilvēktiesību aizstāves; tā kā Afganistānas Neatkarīgā cilvēktiesību komisijas telpas ir aizņēmušas *de facto* varas iestādes un tādējādi tā nevar veikt savas aktivitātes;
- N. tā kā, neraugoties uz izsludināto vispārējo amnestiju bijušajām valdības amatpersonām un Afganistānas drošības spēku personālam, ir notikušas daudzas ārpustiesas slepkavības, ar kurām ir saistītas *de facto* varas iestādes;
- O. tā kā ANO ir ziņojusi, ka, lai gan dzimumu nevienlīdzība, diskriminācija un ar dzimumu saistīta vardarbība valstī bija dziļi iesakņojusies jau pirms 2021. gada 15. augusta, sievietes pirms varas nonākšanas talību rokās aktīvi darbojās visās valsts pārvaldes jomās un daudzos sabiedrības sektoros, tostarp sporta un kultūras dzīvē; tā kā kopš minētās dienas Afganistānas sievietes ir izslēgtas no politiskās dzīves, kā arī no darba dzīves plašākā nozīmē;
- P. tā kā ANO cilvēktiesību eksperti ir nosodījuši "pasākumu kopumu", piemēram, aizliegumu sievietēm atgriezties darbā, prasību lai vīriešu dzimuma radnieks (*mahrama*) pavada viņas sabiedriskās vietās, aizliegumu sievietēm vienām pašām izmantot sabiedrisko transportu, kā arī stingra ģērbšanās kodeksa piemērošanu sievietēm un meitenēm, kas ir "kolektīvs sods sievietēm un meitenēm, kas balstīts uz dzimumbalstītiem aizspriedumiem un kaitīgu praksi";
- Q. tā kā pēdējās divās desmitgadēs panāktos ievērojamos sasniegumus izglītībā, jo īpaši meiteņu izglītībā, kopš talību nākšanas pie varas ir nomainījušas pretējas tendences; tā kā, neskatoties uz publiski dotajiem solījumiem, ka meiteņu izglītošana turpināsies, talību iestādes ir noteikušas stingru dzimumu segregāciju universitātēs un ir nolēmušas liegt vidējā līmeņa izglītību vairāk nekā vienam miljonam afgāņu meiteņu līdz turpmākam paziņojumam;
- R. tā kā neatkarīgu plašsaziņas līdzekļu un pilsoniskās sabiedrības telpa, kas, lai gan līdz 15. augustam bija pakļauta vardarbībai, draudiem un citiem vardarbības veidiem, tomēr bija dinamiska, talību valdīšanas laikā ir krasī sarukusi, jo īpaši pēc tam, kad tika izdotas stingras pamatnostādnes par plašsaziņas līdzekļu darbību un tika aizturēti un nogalināti žurnālisti un iedzīvotāji par to, ka viņi miermīlīgi pauda savu viedokli vai atšķirīgus uzskatus; tā kā mierīgos protestos, jo īpaši sieviešu tiesību aizstāvībai, tiek likta lietā vardarbība vai iebiedēšana;
- S. tā kā Padome ir noteikusi piecus kritērijus politikai un darbībām talību ieceltās valdības darbības laikā, kas kalpos par pamatprincipiem ES turpmākai iesaistei; tā kā šie kritēriji ietver cilvēktiesību ievērošanu un jo īpaši sieviešu un meiteņu tiesību pilnvērtīgu īstenošanu;
- T. tā kā talibi ir apņēmušies nodrošināt drošu pārvietošanos ārvalstniekiem un Afganistānas pilsoņiem, kuri vēlas atstāt valsti; tā kā praksē nederīgs tehniskais aprīkojums atbilstīgu ceļošanas dokumentu izsniegšanai, pasu izsniegšanas biroju

atkārtota slēgšana un ceļošanas ierobežojumi, kas noteikti sievietēm, kuras vēlas ceļot lielus attālumus bez vīriešu kārtas radnieka, faktiski kavē izceļošanu valsts, un tas rada īpašas problēmas cilvēktiesību aizstāvjiem, kuri pakļauti lielākam riskam;

- U. tā kā joprojām pastāv problēmas evakuētajiem afgāņiem Eiropas Savienībā; tā kā ātra ģimenes atkalapvienošanās, ilgtermiņa aizsardzības statusa piešķiršana, pielāgots integrācijas atbalsts un piemēroti uzņemšanas apstākļi, piemēram, piekļuve medicīniskajai aprūpei un garīgās veselības atbalstam, ļautu ievērot bērna interešu un ģimenes vienotības principus un garantētu cilvēka cienīgu dzīves līmeni;
- V. tā kā ANO ģenerālsēkretārs *António Guterres* 31. martā atklāja augsta līmeņa līdzekļu piesaistes pasākumu, atgādinot starptautiskajai sabiedrībai, ka tai pilnībā jāiesaistās ANO koordinētajā palīdzības operācijā, nodrošinot beznosacījumu un elastīgu finansējumu cīņai pret smago humanitāro krīzi Afganistānā,
  - 1. pauž nopietnas bažas par humanitāro un cilvēktiesību krīzi, kas Afganistānā vēršas plašumā pēc talibu nonākšanas pie varas; atkārtoti pauž nelokāmu solidaritāti ar afgāņu tautu un apņemas to atbalstīt;
  - 2. atkārtoti pauž pārliecību, ka drošai, miermīlīgai un demokrātiskai Afganistānas nākotnei ir vajadzīgs iekļaujošs politisks noregulējums, kas panākts sarunu ceļā; atkārtoti apstiprina savu apņemšanos nodrošināt afgāņu vadītu un afgāņu īstenotu miera procesu un pēckonflikta atjaunošanu kā vienīgo uzticamo ceļu uz iekļaujošu ilgtermiņa mieru, drošību un attīstību;
  - 3. pauž satraukumu par nepieredzēto pārtikas trūkumu valstī un aicina visus starptautiskos dalībniekus, jo īpaši ES un tās dalībvalstis, paplašināt humānās palīdzības pasākumus, lai palīdzētu apmierināt neatliekamas pamatvajadzības, atjaunot starptautiskos mehānismus algu atbalstam būtiskiem darbiniekiem un pārtikas programmām un apturēt noteikumus un nosacījumus, kas ierobežo humānās palīdzības pasākumus;
  - 4. pauž nopietnas bažas par dažu starptautisko sankciju sociālekonomisko ietekmi, jo īpaši uz būtisku sabiedrisko pakalpojumu sniegšanu; aicina starptautisko sabiedrību, jo īpaši ASV un ES dalībvalstis, nodrošināt, lai šādas sankcijas neapdraudētu Afganistānas iedzīvotāju ekonomisko un sociālo tiesību īstenošanu, un jo īpaši tas attiecas uz ļoti nabadzīgām māsājniecībām un māsājniecībām, kurās ģimenes galvenās apgādnieces ir sievietes; jo īpaši mudina ES un tās dalībvalstis pārskatīt sankcijas, attiecīgi pielāgot pašreizējos pasākumus un izdot jaunas licences un norādījumus, lai veicinātu likviditāti un papīra valūtas pieejamību humānās krīzes risināšanai; aicina ES sadarboties ar starptautiskajiem partneriem, lai panāktu vienošanos, kas ļautu Afganistānas Centrālajai bankai piekļūt starptautiskajai banku sistēmai, lai samaksātu Pasaules Bankas nodevas, iegādātos banknotes, rīkotu komerciālas izsoles privātajām bankām Afganistānā un apstrādātu ienākošos dolāru depozītus no likumīgiem privātiem noguldītājiem, piemēram, *UNICEF*, ANO Attīstības programmas, naudas pārvedumu bankām un citiem likumīgiem dalībniekiem, un veiktu norēķinus ar tiem;
  - 5. uzstāj, ka jāsiglabā stingra un nosacījumos balstīta sadarbība ar talibiem saskaņā ar pieciem kritērijiem, ko Padome noteikusi sadarbībai ar *de facto* iestādēm, tostarp attiecībā uz sieviešu tiesībām; aicina starptautiskās delegācijas pastāvīgi censties panākt dzimumu līdzsvaru starptautiskajās delegācijās, tostarp uz tikšanos ar talibiem sūtot

augstākā līmeņa amatpersonas sievietes;

6. mudina talibus nodrošināt brīvu un principiālu piekļuvi humānajai palīdzībai, tostarp sieviešu piekļuvi šādai palīdzībai, un humānās palīdzības personāla drošību un atturēties no iejaukšanās humānās palīdzības plānošanā; uzsver, ka ES humānās palīdzības finansējuma īstenošanā Afganistānai un kaimiņvalstīm būtu jāievēro dzimumsensitīva pieeja un tas būtu ievērojami jāpalielina, lai atbalstītu un aizsargātu neaizsargātus afgāņus un viņu ģimenes, tostarp valsts iekšienē pārvietotas personas un bēgļus, un lai humānās palīdzības finansējuma izlietojums atbilstu ANO mērķiem, kas noteikti augsta līmeņa līdzekļu piesaistes pasākumā Afganistānai; prasa, lai ES turpinātu izvairīties no palīdzības novirzīšanas, izmantojot struktūras vai sistēmas, ko kontrolē talibi;
7. nosoda cilvēktiesību situācijas kraso pasliktināšanos talibu valdīšanas laikā, tostarp vēršanos pret cilvēktiesību aizstāvjiem, sieviešu tiesību aktīvistiem un citiem pilsoniskās sabiedrības dalībniekiem, kā arī miermīlīgu protestu un atšķirīgu viedokļu paušanas apspiešanu visā valstī; stingri nosoda talibu dekrētu, kas paredz, ka sievietēm jābūt kopā ar vīriešu kārtas radnieku, lai dotos uz darbu vai piekļūtu sabiedriskajai dzīvei vai pakalpojumiem; mudina Eiropas Ārējās darbības dienestu (EĀDD) un dalībvalstis nepieņemt šādus ierobežojumus attiecībā uz sieviešu pārvietošanās brīvību un izmantot visas to rīcībā esošās iespējas, lai mudinātu talibus izbeigt šādu praksi un ievērot Afganistānas saistības saskaņā ar starptautiskajiem cilvēktiesību aktiem;
8. atzinīgi vērtē un atbalsta visus cilvēktiesību aizstāvjus Afganistānā, kuri joprojām veic savu likumīgo un mierīgo darbu cilvēktiesību jomā;
9. cildina nenovērtējamo darbu, ko veic Afganistānas sievietes, aizstāvot un popularizējot cilvēktiesības, jo īpaši sieviešu tiesības, šajā valstī un atzīst viņu kā pārmaiņu rīcībspēka būtisko lomu; uzsver, ka Afganistānas sievietes un sieviešu tiesības nevienā iespējamā turpmākā procesā nedrīkst kalpot nedz par darījuma objektu, nedz minētajā procesā tikt izmantotas; uzsver, ka ir svarīgi uzklaut afgāņu feministu un sieviešu viedokli un strādāt pie tā, lai tas tiktu pausts bez diskriminācijas viņu etniskās, reliģiskās vai politiskās piederības dēļ;
10. pauž nosodījumu par to sieviešu un meiteņu īpašo stāvokli, kuras ir nesamērīgi skārusi humānā krīze un kuras saskaras ar pieaugošām grūtībām, jo īpaši saistībā ar piekļuvi pārtikai, veselības aprūpei un izglītībai, kas ir talibu regresējošās politikas rezultāts;
11. stingri nosoda vēršanos pret dzimumu līdztiesību un LGBTIQ+ personu tiesībām; aicina stingri ievērot sieviešu tiesības, tostarp attiecībā uz viņu aktīvu līdzdalību visās pilsoniskās, ekonomiskās, politiskās un sabiedriskās dzīves jomās; aicina talibus garantēt viņu dzīvības un īpašuma aizsardzību, kā arī viņu pārvietošanās brīvību; atzīst, ka Afganistānas sieviešu pilsoniskās sabiedrības organizāciju vadītājiem un personālam, kas pārstāv dažādas profesijas un provinces visā valstī, ir izšķiroša nozīme palīdzības efektīvā plānošanā un sniegšanā, ņemot vērā viņu zināšanas, piekļuvi un pieredzi; uzstāj, ka ES jāpiešķir prioritāte sieviešu cilvēktiesību aizstāvjiem un jānodrošina, ka viņu viedoklis tiek ņemts vērā visās darbībās, reaģējot uz cilvēktiesību un humanitārajām krīzēm Afganistānā, kā arī jautājumos, kas attiecas uz dzimumu līdztiesību un LGBTIQ+ tiesībām;
12. mudina ES nodrošināt, ka vietējās sieviešu vadītās pilsoniskās sabiedrības organizācijas,

- kas aktīvi darbojas kopienu atbalsta, attīstības, miera un drošības jomā, var darboties, brīvi un droši pārvietoties visā valstī un saņemt finansējumu, lai nodrošinātu Afganistānas kopienu veselību, izglītību, iztikas līdzekļus un drošību, un mudina ES atbalstīt šo organizāciju darbu; nosoda vairākuma meiteņu izslēgšanu no vidusskolām, kas ir tiešs viņu vispārējo tiesību uz izglītību pārkāpums; uzstāj, ka jānodrošina izglītības pieejamība visu vecumu meitenēm; uzsver, ka ar ES finansējumu nedrīkst finansēt risinājumus izglītības jomā, kas liedz meitenēm iegūt izglītību;
13. mudina ES palielināt atbalstu grupām, kas strādā, lai aizstāvētu sieviešu un meiteņu tiesības Afganistānā, tostarp alternatīvas izglītības iespējas meitenēm, kurām liegts apmeklēt skolu, un aicina to finansēt īpašas palīdzības un humānās aizsardzības programmas Afganistānas sievietēm, kuras ir cietušas no vardarbības vai ir pakļautas vardarbības riskam, kā arī viņu tuviniekiem, kas viņas atbalsta;
  14. atkārtoti uzsver, ka ir svarīgi dokumentēt un izmeklēt visus ziņojumus par cilvēktiesību un starptautisko humanitāro tiesību pārkāpumiem un saukt pie atbildības vainīgos, tostarp par pārkāpumiem, kas izdarīti 20 gadus ilgā bruņotā konflikta laikā; šajā sakarā uzsver, cik būtiska ir neatkarīga ANO uzraudzība Afganistānā, un atzinīgi vērtē un atbalsta ANO Palīdzības misijas Afganistānā darbu;
  15. aicina jaunieceltajam ANO īpašajam referentam cilvēktiesību jautājumos Afganistānā nodrošināt pietiekamus līdzekļus, vajadzīgo kompetenci un diplomātisko atbalstu, lai viņš varētu pildīt savas pilnvaras; aicina ANO Cilvēktiesību padomi veikt vajadzīgos pasākumus, lai izveidotu neatkarīgu starptautisku izmeklēšanas mehānismu ar daudzgadu pilnvarām un atbilstīgiem resursiem, lai dokumentētu un regulāri ziņotu par starptautisko cilvēktiesību un humanitāro tiesību pārkāpumiem, ko izdarījušas visas puses; prasa, lai šo braucienu dalībnieku sastāvs dzimumu ziņā būtu līdzsvarots un lai tajā būtu iekļauti dzimumu līdztiesības eksperti;
  16. aicina EĀDD, ES delegāciju Afganistānā un dalībvalstu vēstniecības palielināt atbalstu Afganistānas cilvēktiesību aizstāvjiem valstī un ārpus tās, elastīgi izmantot visus to rīcībā esošos instrumentus un pilnībā īstenot ES pamatnostādnes par cilvēktiesību aizstāvjiem, tostarp nodrošināt atbildību par pārkāpumiem, izmantojot privātu un publisku aizstāvību atsevišķās pārkāpumu lietās un gadījumos, kad tiek veikti konkrēta veida pārkāpumi, nodrošināt iekšējos aizsardzības mehānismus, pakalpojumus un atbalstu tiem, kas atrodas valstī, nodrošināt drošus evakuācijas ceļus un īpašus pasākumus, lai aizsargātu tos, kas šķērso tranzītā trešās valstīs, un koordinēt vīzu piešķiršanu tiem, kuri vēlas atstāt valsti;
  17. aicina ES un tās dalībvalstis izmantot visas pieejamās diplomātiskās iespējas, lai piespiestu kaimiņvalstis nodrošināt, ka to robežas ir atvērtas apdraudētajiem, kuri meklē patvērumu un glābiņu no Afganistānas, tostarp atstumtu kopienu pārstāvjiem; aicina ES dalībvalstis ievērojami palielināt pārmitināšanas gadījumu skaitu un humanitāro vīzu piešķiršanu;
  18. mudina dalībvalstis, Komisiju un EĀDD par prioritāti noteikt palīdzību tiem, kam nepieciešama aizsardzība, lai viņi varētu izceļot no Afganistānas, jo īpaši cilvēktiesību aizstāvjiem, sievietēm, meitenēm, LGBTI+ personām, reliģiskajām un etniskajām minoritātēm, žurnālistiem, rakstniekiem, akadēmiķiem un māksliniekiem; aicina ES

dalībvalstis garantēt drošu caurbraukšanu cilvēkiem, kuri izbrauc no valsts; pauž nožēlu par to, ka dalībvalstu vēstniecībās kaimiņvalstīs trūkst spēju apstrādāt vīzu un pārmitināšanas procedūras; aicina dalībvalstis palielināt savas spējas šai sakarā; aicina kaimiņvalstis atcelt "izceļošanas procedūras" attiecībā uz Afganistānas valstspiederīgajiem, lai atvieglotu viņu savlaicīgu pārmitināšanu;

19. mudina EĀDD un dalībvalstis koordinēti noteikt, cik daudz (bijušie) vietējie ES un valstu vēstniecību, misiju un projektu darbinieki un viņu ģimenes locekļi joprojām ir atstāti valstī, un tās izstrādāt šo cilvēku evakuācijas plānu; sagaida, ka Komisijas priekšsēdētājas vietnieks / Savienības Augstais pārstāvis ārlietās un drošības politikas jautājumos regulāri informēs Parlamentu par progresu šajā jautājumā;
20. atkārtoti uzsver, ka tiesības uz patvērumu ir pamattiesības, ko saskaņā ar starptautiskajiem un ES tiesību aktiem piešķir visiem, kas bēg no kara vai vajāšanas, neatkarīgi no viņu valstspiederības vai statusa; uzsver, ka pašreizējam bēgļu pieplūdumam ES pēc Krievijas agresijas Ukrainā nevajadzētu ierobežot afgāņu, kuri vēlas saņemt starptautisko aizsardzību ES dalībvalstīs, piekļuvi patvēruma procedūrām, efektīviem tiesiskās aizsardzības līdzekļiem vai citām pamattiesībām; aicina dalībvalstis sekmēt afgāņu ģimeņu atkalapvienošanu ar radniekiem, kuri jau dzīvo Eiropas Savienībā;
21. mudina ES veicināt afgāņu bēgļu efektīvu piekļuvi aizsardzībai trešās valstīs; uzsvērti vērš uzmanību uz to, ka valstis, kurās (afgāņu) bēgļiem reālas aizsardzības garantijas sniegtas netiek, par tādām, uz kurām viņi varētu droši atgriezties, neuzskata; prasa izveidot uzraudzības mehānismu, ar kuru nodrošina, ka afgāņu bēgļi necieš no cilvēktiesību pārkāpumiem valstīs, kas saņem ES palīdzību;
22. stingri uzsver, ka pašreizējos apstākļos jebkāda piespiedu atgriešanās Afganistānā ir izraidīšana, jo atgriežoties nevar garantēt obligātos standartus un aizsardzību; aicina Komisiju mudināt dalībvalstis Afganistānas valstspiederīgajiem, tostarp tiem, kuru prasības iepriekš ir noraidītas, piešķirt piekļuvi aizsardzībai; aicina cieši uzraudzīt Afganistānas valstspiederīgos, kuri jau ir atgriezti atpakaļ, jo īpaši bērnus; atzinīgi vērtē Kopīgās deklarācijas par sadarbību migrācijas jomā apturēšanu;
23. ar bažām norāda uz nopietniem apgalvojumiem par pamattiesību pārkāpumiem, tostarp neskaitāmiem neskaitāmiem gadījumiem, kad daudzas ES robežvalstis nav ielaidušas afgāņu valstspiederīgos; mudina attiecīgās dalībvalstis pildīt savas saistības saskaņā ar ES un starptautiskajām tiesībām, kas paredz individuāli izvērtēt to personu prasības, kuras meklē aizsardzību, tostarp pie ES ārējām robežām, un nodrošināt efektīvu piekļuvi aizsardzībai;
24. pauž bažas par Afganistānas bēgļu situāciju Turcijā, jo īpaši par neaizsargātu grupu, tādu kā nepavadītu nepilngadīgo un LGBTIQ+ personu, situāciju; pauž dziļu nožēlu par to, ka nav piekļuves patvēruma procedūrām, un par apgalvojumiem par izraidīšanu uz Afganistānu; stingri nosoda Grieķijas iestāžu lēmumu pasludināt Turciju par drošu trešo valsti afgāņiem un aicina steidzami pārskatīt šo lēmumu saskaņā ar ES tiesību aktiem;
25. mudina Komisiju ātri sākt izmeklēšanu saskaņā ar VPS regulas³ 19. panta 1. punkta

---

³ OV L 303, 26.10.2012., 1. lpp.

- a) apakšpunktu, lai apturētu tirdzniecības preferences, kas Afganistānai ir paredzētas saskaņā ar shēmu "Viss, izņemot ieročus";
26. atzinīgi vērtē ES delegācijas Afganistānā darbu un tās daļēju atgriešanos valstī; uzsver, cik svarīga ir diplomātiskā klātbūtne Afganistānā, ņemot vērā pašreizējos drošības un politiskos ierobežojumus; aicina ES delegāciju par prioritāti noteikt cilvēktiesību, jo īpaši sieviešu tiesību un neaizsargātu grupu tiesību, veicināšanu, kā arī sarunas par humānās palīdzības organizāciju, tostarp to darbinieču sieviešu, netraucētu piekļuvi valstij;
27. aicina EĀDD un Komisiju padziļināti izvērtēt spēku aiziešanas procesu un evakuāciju no Afganistānas; uzskata, ka cita starpā būtu kritiski jāpārdomā spēku aiziešanai piemērota laika izvēle un aiziešanas procesa pārvaldība attiecībā uz afgāņu, jo īpaši ES iestāžu vietējo darbinieku, tostarp līgumdarbinieku un ES finansēto projektu īstenošanas partneru, evakuāciju un aizsardzību, kā arī ES koordinācijas trūkums, neraugoties uz to, ka Parlaments jau savā 2021. gada 10. jūnija rezolūcijā aicināja izsniegt vīzas un repatriēt vietējos darbiniekus; sagaida, ka EĀDD un Komisija šā gada pirmajā pusē iesniegs Parlamentam šo kritisko izvērtējumu, tostarp "vietējā personāla" definīciju saskaņā ar esošajām aizsardzības shēmām, un izklāstīs, kādi aizsardzības pasākumi ir paredzēti ES vietējam personālam un reformu plāniem, pamatojoties uz Afganistānā gūto pieredzi, un ņems vērā šo gūto pieredzi pašreizējās un turpmākajās kopējās drošības un aizsardzības politikas darbībās;
28. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Padomei, Komisijai, Eiropas Komisijas priekšsēdētājas vietniekam / Savienības Augstajam pārstāvim ārlietās un drošības politikas jautājumos, ES īpašajam sūtnim Afganistānā un dalībvalstu parlamentiem.